

GENERELLE AVTALEVILKÅR

Vilkårene skal være basis for inngåelse av endelig avtale. Eventuelle forbehold til generelle avtalevilkår for kjøp av tjenester må være tatt med skriftlig i avviksskjemaet som vedlegg til tilbudet. Med Kjøper menes Fylkesmannen i Vest-Agder som er oppdragsgiver ovenfor leverandøren.

1. ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Dersom avtaledokumentene inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, skal dokumentene gjelde i følgende rekkefølge:

1. Avtaledokument med vedlegg
2. Møtereferater
3. Generelle avtalevilkår
4. Konkurransesgrunnlaget
5. Tilbudet
6. Avtaledokument

Generelt

Ved forhold som ikke dekkes av avtalen, gjelder "Lov om kjøp" av 13. mai 1988

Avvik/endringer

Alle endringer/tilførsler til kontrakten må foreligge i skriftlig form undertegnet av begge parter for å være gyldig.

Parter i avtalen

Den juridiske kontraktspart vil være Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Partene skal til enhver tid holde hverandre underrettet om hvem som er deres representanter og om de fullmakter disse har.

2. LEVERANDØRENS PLIKTER - GENERELT

Tjenesten skal utføres i samsvar med gjeldende lovregler og forskrifter.

Leverandøren skal innhente og opprettholde alle nødvendige tillatelser i forbindelse med tjenesten, og skal på kjøperens anmodning fremlegge dokumentasjon på at nødvendige tillatelser foreligger.

Leverandøren skal ikke overlate vesentlige deler av tjenesten til underleverandører uten kjøperens skriftlige samtykke. Slikt samtykke fritar ikke leverandøren for noen plikter etter kontrakten.

Kjøperen skal ikke anses som arbeidsgiver for leverandørens personell, selv om slikt personell utfører tjenesten eller deler av denne i samarbeid med kjøperen.

Dersom kontrakten utpeker nøkkelpersonell hos leverandøren, skal utskifting av slikt personell godkjennes av kjøperen. Godkjennelse kan ikke nektes uten saklig grunn.

Leverandøren skal på egen bekostning sørge for øyeblikkelig utskifting av personell som opptrer på en klanderverdig måte eller som er uegnet til å utføre tjenesten.

Leverandøren skal ha et tilfredsstillende kvalitetssikringssystem som er tilpasset tjenesten. Kjøperen har rett til å foreta, og leverandøren skal være behjelpelig med å gjennomføre, kvalitetsrevisjoner hos leverandøren og eventuelle underleverandører.

Ved arbeid på kjøperens virksomhetssted skal leverandøren påse at tjenesten utføres innenfor rammen av de regler for sikkerhet og arbeidsforhold som gjelder på kjøperens virksomhetssted. Kjøperen skal gjøre leverandøren kjent med disse reglene.

Når leverandøren anser tjenesten som utført, skal han varsle kjøperen skriftlig så snart som mulig. Innen rimelig tid etter slikt varsel er mottatt, skal kjøperen ved skriftlig melding enten akseptere utførelsen av tjenesten, eller erklære at tjenestens utførelse ikke er akseptert og årsaken til dette.

3. FREMDRIFT

Forsinkelse

Dersom leverandøren har grunn til å tro at tjenesten ikke kan gjennomføres i samsvar med fremdriftsplanen, skal han straks skriftlig varsle kjøperen. Varselet skal oppgi årsak til forsinkelsen, antatt innvirkning på fremdriftsplanen samt forslag til tiltak for å begrense forsinkelsen. Leverandøren skal dekke egne kostnader som påløper for å begrense forsinkelsen, med mindre denne skyldes kjøperens forhold.

Tap

Leverandøren er ansvarlig for tap som kjøperen lider, og som kunne vært unngått dersom leverandøren hadde gitt kjøperen varsel i rett tid.

4. ENDRINGER, UTSETTELSE OG AVBESTILLING

Endringer

Innenfor det partene med rimelighet kunne forvente da avtalen ble inngått, kan kjøperen kreve kvalitetsmessige og/eller kvantitetsmessige endringer i tjenesten samt endringer i fremdriftsplanen.

Oppdager leverandøren behov for endringer, skal kjøperen varsles skriftlig om dette så snart som mulig. Endringer skal være godkjent av kjøperen ved skriftlig endringsordre før de iverksettes.

Krever kjøperen endring, skal leverandøren uten ugrunnet opphold utarbeide en bekreftelse med beskrivelse av endringen samt opplysninger om eventuell innvirkning på pris og fremdriftsplan. Leverandøren skal ikke påbegynne endringer før kjøperen skriftlig har tatt stilling til leverandørens bekreftelse.

Vederlag for endringer skal være i samsvar med kontraktens opprinnelige prisnivå. Dersom endringer medfører besparelser for leverandøren, skal kjøperen godskrives dette.

Er partene uenige om det beløp som skal tillegges eller fratrekkes avtalesummen som følge av endringer, skal leverandøren likevel iverksette endringen uten å avvente endelig løsning av tvisten.

Utsettelse

Kjøperen kan ved skriftlig varsel utsette hele eller deler av tjenesten. Etter slikt varsel skal leverandøren uten ugrunnet opphold meddele kjøperen hvilke virkninger utsettelsen kan få på gjennomføringen av tjenesten. Leverandøren skal gjenoppta tjenesten straks kjøperen varsler om dette.

Dersom utsettelsen varer utover 90 dager, har leverandøren rett til å si opp avtalen ved skriftlig varsel til kjøperen.

I utsettelsesperioden skal kjøperen kun dekke dokumenterte og nødvendige utgifter i forbindelse med demobilisering og mobilisering av personell.

Avbestilling

Kjøperen kan ved skriftlig varsel til leverandøren avbestille tjenesten helt eller delvis med umiddelbar virkning.

Etter slik avbestilling skal kjøperen betale det beløp leverandøren har til gode for den del av tjenesten som er utført, samt dekke dokumenterte og nødvendige utgifter oppstått som en direkte følge av avbestillingen.

5. FAKTURERING OG BETALING**Fakturering**

Faktura skal sendes i formatet, elektronisk handelsformat (EHF).

Alle fakturaer skal være påført navn på bestiller og andre referanser som måtte være avtalt og skal klart angi hva beløpet gjelder.

Kjøperen har rett til å returnere fakturaer som ikke tilfredsstill disse kravene. Gebyr og andre former for tillegg aksepteres ikke dersom det ikke er avtalt på forhånd.

Kjøper skal ha innsynsrett i leverandørens kalkyler og regnskaper for å kontrollere at avtalte priser og betingelser overholdes. Eventuell kontroll vil bli gjennomført av intern eller ekstern revisor.

Kjøperen kan gjøre fradrag i mottatt faktura for forskuddsbetalinger, omtvistet eller utilstrekkelig dokumentert beløp.

Betaling

Betalingsbetingelser er lik fri leveringsmåned + 30 dager.

Betalingstiden regnes fra fakturadato på korrekt faktura. Forskudd vil ikke bli utbetalt.

Betaling innebærer ikke nødvendigvis godkjenning av leveransen.

Dersom det er avtalt at leverandøren skal stille bankgaranti, plikter ikke kjøperen å foreta utbetalinger før han har mottatt slik garanti.

Morarente ved forsinket betaling beregnes i henhold til morarenteloven - "Lov om renter ved forsinket betaling m.m." og den til enhver tid gjeldende morarentesats fastsatt av Finansdepartementet. Renteberegning aksepteres ikke dersom for sen innbetaling fra kjøperen skyldes mangelfull leveranse eller uoverensstemmende dokumentasjon, pakkseddel, følgebrev, faktura etc. fra leverandøren; eller kvalitetssvikt i leveransen. Dersom leverandør benytter seg av factoringavtale, skal dette opplyses i tilbudet. Leverandøren er forpliktet til å informere factoringsselskapet om at de inngåtte betingelser er gjeldende.

6. AVTALEBRUDD**Erstatning**

Med unntak av bestemmelsene om konvensjonalbot under pkt. "Virkning av forsinkelse", er avtalens bestemmelser om erstatning begrenset til direkte tap med mindre leverandøren, eller noen han svarer for har vist grov uaktsomhet eller forsett. Dersom det er utvist slik grov uaktsomhet eller forsett, er leverandøren også ansvarlig for indirekte tap den juridiske kontraktpart påføres som følge av et slikt forhold.

Forsinkelse

Leverandøren er ansvarlig for forsinkelse i henhold til neste avsnitt. Dersom leverandørens utførelse av tjenesten har slike mangler at kjøperens formål med tjenesten blir vesentlig forfeilet, likestilles dette med forsinkelse.

Virkninger av forsinkelse

Dersom ikke annet er avtalt, påløper i tilfelle forsinkelse konvensjonalbot med 0,5 % av det totale vederlag som skal betales i henhold til avtalen for hver kalenderdag leverandøren er forsinket. Samlet konvensjonalbot skal likevel ikke overstige 10 % av det totale vederlaget som skal betales i henhold til kontrakten. Skyldes forsinkelsen at leverandøren eller noen han svarer for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett, kan kjøperen, i stedet for konvensjonalbot, kreve erstatning for tap han lider som følge av forsinkelsen.

Kjøperen kan heve avtalen dersom maksimal konvensjonalbot er påløp, eller forsinkelsen medfører vesentlig avtalebrudd.

Mangler

Dersom det foreligger en mangel ved utførelsen av tjenesten, er leverandøren ansvarlig for mangelen i henhold avsnitt om virkning av mangler.

Kjøperen skal reklamere skriftlig innen rimelig tid etter at mangel er oppdaget, men ikke senere enn 24 måneder etter at kjøperen skriftlig har akseptert utførelsen av tjenesten. For utbedringsarbeider løper en tilsvarende reklamasjonsfrist fra det tidspunkt utbedringsarbeidet ble fullført. Reklamasjonsfristene løper ikke så lenge det foretas utbedringer eller annen aktivitet, som er nødvendig for korrekt avtaleoppfyllelse.

Virkninger av mangler

Dersom kjøperen reklamerer, skal leverandøren utbedre mangelen omgående. Utbedring kan utsettes dersom kjøperen har saklig grunn for å kreve det. Utbedring skal gjennomføres uten kostnad for kjøperen. Dersom leverandøren ikke innen rimelig tid foretar nødvendig utbedring av mangelen, er kjøperen berettiget til selv eller ved andre å foreta utbedring for leverandørens regning og risiko. Det samme gjelder dersom det vil medføre vesentlig ulempe for kjøperen å avvente leverandørens utbedring. I slike tilfeller skal leverandøren underrettes før utbedring iverksettes.

Dersom leverandøren ikke utbedrer mangelen innen rimelig tid, kan kjøperen kreve prisavslag.

Kjøperen kan kreve erstatning for tap han lider som følge av mangel.

Kjøperen kan heve kontrakten dersom mangelen medfører vesentlig avtalebrudd. I slike tilfeller kan kjøperen motsette seg leverandørens tilbud om utbedring.

Leverandøren skal holde kjøperen skadesløs dersom utførelsen eller resultatet av tjenesten innebærer inngrep i tredjemanns patentrettigheter eller andre immaterielle rettigheter, unntatt når dette er en nødvendig følge av kjøperens spesifikasjoner og leverandøren ikke visste eller burde ha visst at slikt inngrep forelå.

Med unntak av bestemmelsene om konvensjonalbot, er avtalens bestemmelser om erstatning begrenset til direkte tap med mindre leverandøren eller noen han svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett. Dersom det er utvist slik grov uaktsomhet eller forsett, er leverandøren også ansvarlig for indirekte tap kjøperen påføres som følge av slikt forhold.

Brudd på forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter (gjelder for kontrakter over EØS terskelverdi)

Dersom leverandøren ikke overholder bestemmelsene i forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter fastsatt ved kgl.res. 8.2.2008 med hjemmel i lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 11a har Kjøper rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen

til det er dokumentert at forholdene er i orden. Summen som blir tilbakeholdt skal svare til ca. 2 ganger innsparingen for arbeidsgiveren.

7. OPPSIGELSE AV AVTALEN

Avtalen har en gjensidig skriftlig oppsigelsestid på 3 måneder. Eventuell oppsigelse skal være saklig begrunnet.

8. FORCE MAJEURE

Force majeure betyr en hendelse utenfor en parts kontroll som han ikke burde ha forutsett da avtalen ble inngått og som han heller ikke med rimelighet kan ventes å overvinne eller avverge virkningen av.

Det foreligger ikke avtalebrudd i den utstrekning det godtgjøres at overholdelse av avtalen er blitt forhindret på grunn av force majeure. Hver av partene skal dekke sine omkostninger som skyldes force majeure.

Den part som vil påberope seg force majeure, skal så snart som mulig gi den annen part varsel om force majeure situasjonen, dens årsak og antatte varighet.

Hver av partene har rett til å si opp kontrakten dersom force majeure situasjonen varer, eller det er klart at den vil vare i mer enn 60 dager.

9. FORSIKRING

Leverandøren skal for egen regning tegne og opprettholde en ansvarsforsikring tilpasset leverandørens virksomhet og tjenestens art.

Leverandøren skal sørge for at hans forsikringselskap frafaller retten til å gjøre regresskrav gjeldende mot kjøper. Videre skal leverandøren sørge for at kjøperen varsles av forsikringselskapet minimum 30 dager før forsikring blir endret, sagt opp eller faller bort.

Leverandøren skal på kjøperens anmodning utlevere forsikringsattest som dokumenterer at plikten er oppfylt.

10. RETTIGHETER TIL RESULTATER. OFFENTLIGHET

Rettigheter til resultater

Dersom ikke annet er avtalt, får kjøperen eksklusiv eiendomsrett til resultatene av tjenesten etter hvert som det utføres. Alle rapporter, tegninger, spesifikasjoner og lignende dokumenter samt dataprogrammer, som utarbeides i forbindelse med tjenesten, inngår som en del av tjenestens resultater. Leverandøren har rett til å bruke resultater av generell art i sin virksomhet.

Offentlighet

All informasjon som partene utveksler skal holdes unntatt offentlighet og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten skriftlig samtykke fra den annen part.

En part kan likevel gjøre slik informasjon tilgjengelig for utenforstående, dersom den allerede var kjent for parten på det tidspunktet informasjonen ble mottatt, er eller blir alminnelig kjent på annen måte enn ved feil begått av en av partene, eller mottas fra andre på rettmessig måte uten pålegg om unntak fra offentlighet. Partene kan også overføre informasjon til utenforstående i den utstrekning dette er nødvendig for oppfyllelse av kontrakten, forutsatt at slik annen mottaker av informasjon pålegges en plikt til unntak fra offentlighet slik det framgår her.

11. REKLAME

Leverandør må innhente forhåndsgodkjenning fra kjøperen dersom leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om kontrakten

utover å oppgi leveransen som generell referanse. Riksvåpenet kan ikke benyttes uten særskilt tillatelse.

12. RETTSVALG, TVISTER OG VERNETING

Kontrakten er undergitt norsk rett.

Dersom det oppstår uenighet mellom partene om tolkningen av avtalen skal tvisten først og fremst søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom forhandlingene ikke fører fram, skal tvisten avgjøres ved ordinær rettergang ved Tingretten i Kristiansand, med mindre partene blir enige om å endelig avgjøre den ved voldgift etter tvistemålsloven kap. 32.

Voldgiftsretten skal i slike tilfeller bestå av tre medlemmer hvorav hver av partene oppnevner ett medlem og disse i fellesskap det tredje. Bli ikke partene enige om valget, oppnevnes det tredje medlemmet av fylkesmannen i Rogaland.